

У С Т А В

НЧ „Никола Й. Вапцаров – 1919” с. Божурлук Общ. Левски, обл. Плевен

Народните читалища са уникално достояние на българския народ. Създадени в епохата на националното възраждане, те имат неограничен влог във формирането на нашата духовност и култура. Извор са на исконния стремеж към просвета и култура, пример за силата на творческия дух на народа.

Читалищата имат историческа заслуга за запазването и развитието на българския език, за зараждането на театралното, музикалното и други изкуства, за развитието на библиотечното и музейно дело, за одухотворяването на живота и празниците на хората.

Чрез своята многостранна народополезна дейност те са призвани да допринасят в още по-голяма степен за духовното развитие на селищата и личността, за цялостното обновление на обществото.

Читалищата са всепризнат център на културно – просветния живот във всяко населено място. Те са едновременно средище за просвета, за съхраняване на книги, периодика, архивни материали, но и място за изява на таланти.

Последните промени в правната уредба на читалищата придават модерност на техния облик, правят техните цели и функции актуални, създават условия за тяхната организационна стабилност.

Глава първа

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл.1. Народното читалище е самоуправляващо се културно – просветно и възпитателна организация на населението по местоживееене. То се изгражда и работи върху принципите на хуманизма, демократизма, доброволността и гласността..

Чл.2.(1). Народното читалище е неполитическа организация. В неговата дейност могат да участват всички граждани без ограничения по партиен, етнически, религиозен и възрастов характер

(2) Народното читалище е юридическо лице с нестопанска цел.

Чл. 3. (1) Целите на народното читалище са да задоволяват потребностите на гражданите, свързани със:

1. развитие и обогатяване на културния живот, социалната и образователната дейност в населеното място, където осъществява дейността си;

2. запазване на обичаите и традициите на българския народ;
 3. разширяване на знанията на гражданите и приобщаването им към ценностите и постиженията на науката, изкуството и културата;
 4. възпитаване и утвърждаване на националното самосъзнание;
 5. осигуряване на достъп до информация.
- (2) За постигане на целите по ал. 1 читалището извършва основни дейности, като:
1. уреждане и поддържане на библиотеки, читални, фото-, фоно-, филмо- и видеотеки, както и създаване и поддържане на електронни информационни мрежи;
 2. развиване и подпомагане на любителското художествено творчество;
 3. организиране на школи, кръжоци, курсове, клубове, кино- и видеопоказ, празненства, концерти чествания и младежки дейности;
 4. събиране и разпространяване на знания за родния край;
 5. създаване и съхраняване на музейни колекции съгласно Закона за културното наследство;
 6. предоставяне на компютърни и интернет услуги.
 7. предоставяне на социални услуги.
- (3) Народното читалище може да развива и допълнителна стопанска дейност, свързана с предмета на основната му дейност, в съответствие с действащото законодателство, като използва приходите от нея за постигане на определените в устава му цели. Народното читалище не разпределя печалба.
- (4) Народното читалище няма право да предоставя собствено или ползвано от него имущество възмездно или безвъзмездно:
1. за хазартни игри и нощни заведения;
 2. за дейност на нерегистрирани по Закона за вероизповеданията религиозни общности и юридически лица с нестопанска цел на такива общности;
 3. за постоянно ползване от политически партии и организации;
 4. на председателя, секретаря, членовете на настоятелството и проверителната комисия и на членовете на техните семейства.
- Чл. 4.** (1) Народното читалище може да се сдружава за постигане на своите цели, за провеждане на съвместни дейности и инициативи при условията и по реда на закона за народните читалища.

(2) Читалищните сдружения нямат право да управляват и да се разпореждат с имуществото на народните читалища, които са техни членове.

Глава втора

УЧРЕДЯВАНЕ И ЧЛЕНСТВО

Чл. 5. (1) Читалище могат да учредят най-малко 50 дееспособни физически лица за селата .

(2) Народно читалище „Н. Й. Вапцаров - 1919” е регистрирано през 1997 година. То е приемник на основаното през 1919 година Читалище в с. Божурлук , което не е прекъсвало дейността си.

Чл.6.(1) Читалището има действителни, спомагателни, колективни и почетни членове.

(2) Действителните членове са дееспособни лица, български граждани, които вземат участие или подпомагат дейността на читалището и плащат членски внос .

(3)Спомагателните членове са лица до 18- годишна възраст. Приоритет имат участниците в дейността на читалището. Те могат да присъстват на общите събрания със съвещателен глас.

(4) Колективни членове могат да бъдат професионални и творчески организации, стопански предприятия, търговски дружества, кооперации, клубове, и др. Те съдействат за постигане целите на читалището, поддържане и обогатяване на материалната му база. Техен представител може да участва в Общите събрания с право на един глас. Те плащат членски внос според финансовите си възможности и броя на собствените си членове, съдружници, кооператори.

(5) Почетни членове могат да бъдат български и чужди граждани с особено големи заслуги към читалището.Те могат да посещават Общи събрания и да упражняват право на глас.

Чл.7. Приемането на нови членове става с писменна молба на желаещия до Настоятелството

Чл.8 .Членовете на читалището с право на глас имат следните права и задължения:

1. да избират и да бъдат избирани в ръководните органи на читалището.
2. да получават информация за решенията на Настоятелството .
3. да спазват устава на читалището.
4. да съдействат за постигане на целите му, за изпълнение на решенията на Общото събрание и Настоятелството, като активно участват в дейността му.
5. да подпомагат според силите си съхраняването, обогатяването и обновяването на материалната база на читалището,

6 да пазят доброто име на читалището

7. да плащат редовно членския си внос

Чл.9. Членството в читалището се прекратява:

1. от Настоятелството

- при отказ от участие в дейността на читалището
- по молба на лицето

2. от Общото събрание - при грубо нарушаване на устава, непристойно поведение, уронващо авторитета и доброто име на читалището, посегателство върху имуществото на читалището – с изключване.

Чл.10. Действителните и колективните членове плащат членски внос:

1. за действителните – определения от Общото събрание размер
2. за колективните – по взаимно договаряне

Глава трета

ОРГАНИ НА УПРАВЛЕНИЕ И КОНТРОЛ

Чл.11. Органи на читалището са:

1. Общо събрание
2. Читалищно настоятелство
3. Проверителна комисия

Чл.12. Върховен орган на читалището е Общото събрание. То се състои от всички членове на читалището, имащи право на глас. В него със съвещателен глас могат да участват спомагателните членове.

Чл.13.(1) Общото събрание има следните компетенции:

1. приема, изменя и допълва устава
2. избира и освобождава членовете на Читалищното настоятелство, Проверителната комисия и Председателя
3. приема вътрешни актове, необходими за организацията и дейността на читалището
4. изключва членове на читалището
5. приема основни насоки за дейността на читалището

6. взема решение за членуване или прекратяване на членството в читалищен съюз

7. приема бюджета на читалището

8. приема годишния отчет на читалището до 30 март на следващата година.

9. определя размера на членския внос

10. отменя решения на органите на читалището

11. взема решения за откриване филиали на читалището

12. взема решения за прекратяване на читалището

13. взема решения за внасяне до съда на незаконосъобразни действия на ръководството или отделни читалищни членове.

(2) Решенията на Общото събрание са задължителни за другите органи на читалището.

Чл.14.(1) Редовно Общо събрание на читалището се свиква от Настоятелството най-малко веднъж годишно. Извънредно Общо събрание може да бъде свикано по решение на Настоятелството, по искане на Проверителната комисия, или на една трета от членовете на читалището.

(2) Поканата за събранието трябва да съдържа дневния ред, датата, часът, мястото на провеждане и кой го свиква. Поканата трябва да бъде получена не по-късно от седем дни, преди датата на провеждане. В същия срок, на общодостъпни места трябва да бъде обявено и съобщение за събранието.

(3) Общото събрание е законно, ако присъстват най-малко половината от имащите право на глас членове на читалището. При липса на кворум събранието се отлага с един час. Тогава събранието е законно, ако на него присъстват не по-малко от една трета от членовете при редовно общо събрание и не по-малко от половината плюс един от членовете при извънредно общо събрание.

(4) Решенията по чл.13 т.т.1, 4, 10, 11, 12, се вземат с мнозинство най-малко две трети от всички членове. Останалите решения се вземат с мнозинство повече от половината от присъстващите членове.

Чл.15.(1). Изпълнителен орган на читалището е Настоятелството, избрано за срок до 3 /три / години. Броят на членовете и мандатът му се определят от общото събрание. Членовете на Настоятелството не могат да са роднини помежду си и със секретарят на читалището по права и по сребрена линия до четвърта степен и да са съпрузи.

(2) Читалищното Настоятелството:

1. свиква Общото събрание

2. осигурява изпълнението на решенията на Общото събрание

3. подготвя и внася в Общото събрание проекти за основните насоки на дейността, бюджета, годишния отчет

4. утвърждава щата на читалището.

5. взема решения за отдаване на имоти под наем

6. назначава Секретаря на читалището и утвърждава длъжностната му характеристика.

7. ръководи цялостната дейност на читалището и взема решения по всички въпроси, отнасящи се до работата и имуществото на читалището /непротиворечащи на Закона за народните читалища/

8. взема решения за сключване на договори с други физически и юридически лица и разкриване на съвместни културно-просветни дейности

9. взема решения за морално и материално стимулиране

10. внася предложение в Община Левски и други органи и организации за строителство, реконструкция, модернизация, поддържане, ремонтиране и обзавеждане на сградата, за създаване на материални, финансови и кадрови условия за развитие на дейността.

11. решава въпроси за откриване и закриване на художествено творчески колективи, школи, клубове и други форми на работа

12. наблюдава работата на Секретаря на читалището по организацията на текущата дейност на читалището и дава оценка за същата

13. настоятелството се свиква от Председател, Секретар, или по искане на една трета от настоятелите

(3) Настоятелството взема решения с мнозинство повече от половината му членове.

(4) На заседанията на Настоятелството се кани със съвещателен глас, Секретарят на читалището, ако не е член на Настоятелството.

(5) Членовете на Проверителната комисия могат да присъстват на заседанията на Настоятелството със съвещателен глас.

Чл.16.(1) Председателят на читалището е член на настоятелството и се избира от Общото събрание за срок до три години. В негово отсъствие се замества от Секретаря на читалището.

(2) Председателят:

1. организира дейността на читалището съобразно закона, устава и решенията на общото събрание;
2. представява читалището;
3. свиква и ръководи заседанията на настоятелството и председателства общото събрание;
4. отчита дейността си пред настоятелството;
5. сключва и прекратява трудовите договори със служителите съобразно бюджета на читалището и въз основа решение на настоятелството.

Чл. 17. (1) Секретарят на читалището:

1. организира изпълнението на решенията на настоятелството, включително решенията за изпълнението на бюджета;
2. организира текущата основна и допълнителна дейност;
3. отговаря за работата на щатния и хонорувания персонал;
4. представява читалището заедно и поотделно с председателя.

(2) Секретарят не може да е в роднински връзки с членовете на настоятелството и на проверителната комисия по права и по съребрена линия до четвърта степен, както и да бъде съпруг/съпруга на председателя на читалището.

(3) С изтичане на мандата на Настоятелството, трудовия договор на Секретаря на читалището не се прекратява автоматично. Новото Настоятелството прекратява договора, само ако Секретаря е допуснал груби нарушения на Кодекса на труда и доказано не се справя с работата си.

(4) Настоятелството и Председателя подкрепят Секретаря в ежедневната му работа, помагат му да израства като читалищен организационен експерт, без да се намесват в компетенциите му..

Чл. 18. (1) Проверителната комисия се състои най-малко от трима членове, избрани за срок до 3 години.

(2) Членове на проверителната комисия не могат да бъдат лица, които са в трудовоправни отношения с читалището или са роднини на членове на настоятелството, на председателя или на секретаря по права линия, съпрузи, братя, сестри и роднини по сватовство от първа степен.

(3) Проверителната комисия осъществява контрол върху дейността на настоятелството, председателя и секретаря на читалището по спазване на закона, устава и решенията на общото събрание.

(4) При констатирани нарушения проверителната комисия уведомява общото събрание на читалището, а при данни за извършено престъпление - и органите на прокуратурата.

Чл.19. Не могат да бъдат избирани за членове на Настоятелството и на Проверителната комисия лица, които са осъждани на лишаване от свобода за умишлени престъпления.

Чл. 19а. Членовете на настоятелството, включително председателят и секретарят, подават декларации за конфликт на интереси при условията и по реда на Закона за предотвратяване и разкриване на конфликт на интереси. Декларациите се обявяват на интернет страницата на съответното читалище.

Глава четвърта

ИМУЩЕСТВО И ФИНАНСИРАНЕ

Чл. 20. Имуществото на читалището се състои от право на собственост и от други вещни права, вземания, ценни книжа, други права и задължения.

Чл. 21. Читалището набира средства от следните източници:

1. членски внос;
2. културно-просветна и информационна дейност;
3. субсидия от държавния и общинските бюджети;
4. наеми от движимо и недвижимо имущество;
5. дарения и завещания;
6. други приходи.

Чл. 22. (1) Предложенията за годишната субсидия за читалищата по общини, нормативите и механизмът за нейното разпределяне се разработват от Министерството на културата съгласувано с областните администрации и общините.

(2) С решение на общинския съвет читалището може да се финансира допълнително над определената по ал. 1 субсидия със средства от собствените приходи на общината.

(3) Гласуваната от общинския съвет субсидия за народното читалище, определена на основата на нормативи и по реда на ал. 2, не може да се отклонява от общината за други цели.

Чл. 23. (1) Предвидените по държавния и общинския бюджет средства за читалищна дейност се разпределят между читалищата от комисия с участието на представител на съответната община, на всяко читалище от общината и се предоставят на читалищата за самостоятелно управление.

(2) При недостиг на средства за ремонта и поддръжката на читалищна сграда средствата се осигуряват от общинския съвет.

Чл. 24. (1) Читалището не може да отчуждава недвижими вещи и да учредява ипотека върху тях.

(2) Движими вещи могат да бъдат отчуждавани залагани, бракувани или заменени с по-доброкачествени само по решение на настоятелството.

Чл. 25. Недвижимото и движимото имущество, собственост на читалището, както и приходите от него не подлежат на принудително изпълнение освен за вземания, произтичащи от трудови правоотношения.

Чл. 26. (1) Читалищното настоятелство изготвя годишния отчет за приходите и разходите, който се приема от общото събрание.

(2) Отчетът за изразходваните от бюджета средства се представя в община Левски .

Чл. 26а. (1) Председателят на народното читалище ежегодно в срок до 10 ноември представя на кмета на общината предложения за своята дейност през следващата година.

(2) Кметът на общината внася направените предложения в общинския съвет, който приема годишна програма за развитие на читалищната дейност в съответната община.

(3) Програмата по ал. 2 се изпълнява от читалището въз основа на финансово обезпечени договори, сключени с кмета на общината.

(4) Председателят на читалището представя ежегодно до 31 март пред кмета на общината и общинския съвет доклад за осъществените читалищни дейности в изпълнение на програмата по ал. 2 и за изразходваните от бюджета средства през предходната година.

(5.) С влизането на новия закон в сила на неоземлените читалища безплатно се предоставя за ползване 50 декара земя от общинския поземлен фонд, ако има такъв.

Глава пета

ПРЕКРАТЯВАНЕ

Чл. 27. (1) Читалището може да бъде прекратено по решение на общото събрание, вписано в регистъра на окръжния съд. То може да бъде прекратено с ликвидация или по решение на окръжния съд, ако:

1. дейността му противоречи на закона, устава и добрите нрави;

2. имуществото му не се използва според целите и предмета на дейността на читалището;

3. е налице трайна невъзможност читалището да действа или не развива дейност за период две години. В тези случаи министърът на културата изпраща сигнал до прокурора за констатирана липса на дейност на читалище;

4. не е учредено по законния ред;

5. е обявено в несъстоятелност.

(2) Прекратяването на читалището по решение на окръжния съд може да бъде постановено по искане на прокурора, направено самостоятелно или след подаден сигнал от министъра на културата

(3) Прекратяването на читалището по искане на прокурора се вписва служебно.

Чл.28 (1) Читалищното сдружение, в което е членувало прекратеното читалище, не може да претендира за разпределянето на имуществото на това читалище.

Глава шеста

ДОПЪЛНИТЕЛНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

1.Пълното наименование на читалището е: Народно читалище “ Н. Й. Вапцаров-1919”

2.Седалище на читалището е: с. Божурлук, общ. Левски, обл. Плевенска

3.Читалището има кръгъл печат с надпис: **НАРОДНО Ч-ЩЕ “ Н.Й. Вапцаров-1919” С.Божурлук,обл. Плевен* в окръжност, в средата разтворена книга със слънце.**

4.Празник на читалището е 24- ти май – денят на славянската писменост, на българската просвета и култура.

Този УСТАВ е приет на Общо отчетно - изборно събрание на НЧ”Н.Й. Вапцаров- 1919”, с. Божурлук, проведено на 14 януари 2013г. и е подписан в два еднообразни екземпляра- един за съда и един за читалището.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЧИТ. НАСТОЯТЕЛСТВО:.....
/В.Филева/